

JAN URBAN:
ZVONY
DIPLOMOVÁ PRÁCE
POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Kolega Urban zvolil pro svou diplomovou práci téma nosné a rozhodně vděčné. Jeden z motivů jeho volby tématu je mi osobně zvlášť blízký: schopnost zvonů dodnes přibližovat naši „odkouzlenou“ existenci k sakrálnímu. Přistoupil k němu s dobrou oporou v dosavadní domácí kampanologické literatuře a sympatickým osobním zaujetím.

Práci vyznačuje logická struktura, do níž jsou z literatury extrahované poznatky vřazovány se snahou o komplexnost. Nechybí tak nástin historického vývoje, podrobný výklad zvonařské technologie, problematiky akustické a organologické. Za podstatné pozitivum považuji, že text ústí do analýzy vývoje v posledních sto letech. Organicky je vtělena i problematika zvonkoher. Osobně velmi oceňuji vřazení kapitoly o restaurování zvonů.

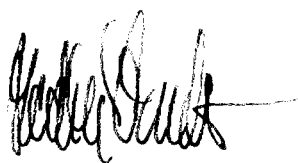
Konstatoval-li jsem dobré pokrytí kampanologickou literaturou, nemohu nechat bez povšimnutí torzálnost literatury ostatní. Namátkou: Součástí práce je kapitola 3.3 *Výtvarná výzdoba*. Čtenář ale s překvapením zjistí, že nebyl použit jediný titul, který by se vztahoval ke kontextu výtvarného umění, a kapitola je tím citelně poznamenána. Podobně zarazí absence základní soupisové práce, uvádějící zároveň ideálně do problematiky konstrukce a podoby zvonice na našem území a jejich determinant (KUČA, K. *České, moravské a slezské zvonice*. Praha : Libri, 1995. ISBN 80-901579-7-1). Opět toto konstatování neoznačuje jen mezeru v bibliografii, ale zároveň její důsledek: Citované dílo by autorovi umožnilo vyložit principy zvononosných konstrukcí systematičtěji a přehledněji, ale hlavně věnovat se otázkám v textu nezmiňovaným vůbec: šíření zvuku zvonů v sídlech a krajině, vizualizaci významu zvonů pro život měst v jejich obrazu atd.

Velmi rozpačitě je naplněna nesporně dobrá myšlenka využití materiálu legend a pověstí. Závěrečná kapitola je sice shromáždila v dostatečném počtu a typovém bohatství, k využití ale nedošlo. Kapitola tak působí jako neorganický apendix. Také zdroje jsou voleny spíše náhodně a v typu literatury čtenářské, neumožňující sledovat původ pověstí a rozlišit, co je autentické a co vzniklo novým literárním zpracováním. K pověstem se ale místy sahá i v textu tam, kde by bylo lze očekávat snahu dobrat se pravdy historické. Jako příklad může posloužit partie o zvonech kostela sv. Václava v Rovensku pod Troskami v kapitole 2.6, kde místo výkladu důvodů a výhod zavěšení zvonů srdcem vzhůru a rozhoupávaných šlapáním zaujímá stručné převyprávění legend.

V této souvislosti jsem nucen konstatovat, že ne všude je udržen horizont odborného textu a místy do práce proniká dikce příslušející spíše turistickému průvodci. S detailními chybami a nepřesnostmi typu odvozování patronace sv. Agáty nad zvonaři z tvaru odřezaných ňader mučednice či velmi laické poznámky o zvonech z evangelických kostelů u papeže je to stejné, jako s již uvedenými kritickými výhradami: Ctím vždy povinnosti vedoucího práce a velmi se mi přičí je vytýkat až v posudku při obhajobě, je to pro mne ale, žel, první příležitost.

Souhrnně konstatuji, že přes uvedené výhrady předložená diplomová práce Jana Urbana *Zvony* vyhovuje základním kritériím, byť je v žádném ohledu nepřekračuje, a **doporučuji ji k obhajobě**.

Navrhuji ale, aby se diplomant pokusil napravit jeden podstatný nedostatek práce alespoň v rozpravě a shrnul, v čem je zvolené téma zajímavé pro kulturologii, resp. co může kulturologie přinést nového do jeho poznání.

V Praze 28. 5. 2008

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.